Влада - Радам !

ГОЛОС УКРАЇНИ

Газета Верховної Ради України

№ 49 (799) ♦ Четвер, 17 березня 1994 року ♦ Ціна договірна

10 ДНІВ
ЗАЛИШИЛОСЬ
до виборів народних депутатів України

Опоненти не дрімають

Про вимоги Закону вочевидь забув кандидат у народні депутати України по Зарічному виборчому округу Сум Віктор Акименко та його команда. Усупереч із рішенням виконкому міськради, котрим чітко визначено місця, де дозволяється вивішувати агітаційні матеріали, вони обклеїли листівками весь м'ясний павільйон міського ринку та вітрини деяких магазинів у центрі міста.

Як зреагує на порушення виконком, поки що неясно. Зате опозиція відгукнулася миттєво. Принагідно згадала, до заборони діяльності КПУ Віктор Григорович був першим секретарем Сумського міськкому партії, що сьогодні він є одним з керівників приватної фірми «Епсілон», котра процвітає на імпорті нафтопродуктів, а заодно й підрахували: видати кольорові листівки на чудовому папері коштує щонайменше 100 мільйонів карбованців. Звичайно, усе це не має жодного відношення до статусу Акименка як кандидата у депутати. Однак навряд чи додасть йому голосів на фініші виборів.

Сумська область.

Почали різати...

На щастя, не кандидатів у народні депутати, а лише шланги гальмівної системи їхніх автомобілів. Недавно таке сталося у Дубному Рівненської області з автомашиною кандидата в депутати, нинішнього народного депутата України, голови крайової організації Руху Василя Червонія.

— У неділю, — розповів Василь Михайлович вашому кореспондентові, — я з козаком Волинської Січі Михайлом Волинцем приїхали до Дубного і, залишивши авто на вулиці, пішли до Свято-Миколаївської церкви. Потім по автомобіль Михайло пішов сам. Коли сів за кермо і рушив, загальмувати вже не міг. Як згодом з'ясувалося, в автомашині були перерізані шланги гальмівної системи. Добре, що водій не встиг набрати швидкості, а то незначними пошкодженнями облицювання авто справа не закінчилася б...

Що ж, хтось сподівався, що Василь Червоній сяде за кермо і виїде на трасу...

Дубнівський журналіст Петро Яковчук зняв про цю подію телесюжет, який мали показати по обласному телебаченню. Та головний редактор «10-го каналу» Микола Кривий, як сповіщає місцева преса, заявив Яковчуку: «Ти нам показуєш Червонія, а це може не сподобатися Луценкові (Луценко — секретар ЦК КПУ, перший секретар Рівненського обкому Компартії). А ось «чорнуху» на Василя Червонія, як повідомляє газета «Волинь», «10-й канал» дає залюбки.

Висновок напрошується такий: шановні кандидати в народні депутати! Перш ніж вирушити в дорогу на своєму автомобілі, перевірте на всяк випадок гальма. Бо за мандати нині борються «спеціалісти» різного профілю.

Сергій МЕЛЬНИЧУК.

Рівне.

Абзац з листа

Передвиборча кампанія у нас схожа на антидержавну агітацію. На радіо, місцеве телебачення добралися неокомуністи, російські шовіністи, які обіцяють золоті гори і які байдуже ставляться до майбутнього України. Для них головне, щоб були прозорі кордони, «великий и могучий язык» тощо. Вони виступають від імені народу і не дай, Боже, такі депутати знову потраплять до м'яких крісел. Кому ж буде потрібна така «нова» Верховна Рада? Знову сепаратизм, а потім?..

О. КОНОНОВ, 35 років.
Алчевськ, Луганська обл.

Продиктовано в номер

Київ і Таллінн готові здійснювати конкретні програми

Учора відбулася церемонія зустрічі Президента Естонської Республіки Л. Мері, який прибув до нашої країни з офіційним візитом. Президенти України та Естонії обійшли стрій почесної варти. Після цього відбулися переговори віч-на-віч Л. Кравчука та Л. Мері. Як стало відомо з поінформованих джерел, сторони обговорили низку питань, які стосувалися поглиблення двосторонньої співпраці, а також деякі міжнародні проблеми. У першій половині дня також відбулося підписання спільних україно-естонських документів, зокрема угод про співробітництво у галузі освіти, науки і культури та про порядок поїздок громадян з дипломатичними паспортами. Сторони підписали протокол про консультації між зовнішньополітичними відомствами обох країн.

Президента Естонської Республіки Л. Мері прийняв Голова Верховної Ради України І. Плющ. Він поінформував високого гостя про нинішнє політико-економічне становище у нашій державі і висловився за розширення двосторонніх парламентських зв'язків.

Того ж дня Л. Мері зустрівся з виконувачем обов'язків Прем'єр-міністра нашої держави Ю. Звягільським. Сторони обговорили проблеми, що стосуються розвитку україно-естонського економічного співробітництва і можливості усунення перепон на шляху поглиблення контактів підприємців обох країн.

У другій половині дня Президент Естонії поклав квіти до могили Невідомого солдата, відвідав Києво-Печерський заповідник. Увечері на честь Президента Естонської Республіки було дано обід від імені Президента України.

Кордону й зброї — облік і контроль

Державний кордон і зброя — ці два питання були в центрі уваги учасників засідання Координаційного комітету з боротьби з корупцією і організованою злочинністю, що відбулося позавчора в Києві. Президент України Л. Кравчук, звертаючись до відповідних служб і відомств, запропонував конкретизувати заходи щодо посилення контролю на державному кордоні, щоб перекрити канали незаконного вивезення матеріальних цінностей, продтоварів, сировини і т. ін.

Учасники засідання також обговорили хід виконання Міністерством оборони рішення Координаційного комітету про наведення суворого порядку в обліку та зберіганні зброї, боєприпасів, вибухових матеріалів.

Всупереч законодавству

10 березня президент Мєшков підписав указ «Про проведення опитування громадян Республіки Крим 27 березня 1994 року». 14 березня Центральна виборча комісія Криму оприлюднила постанову про протизаконність проведення опитування. 15 березня відбулася прес-конференція Ю. Мєшкова. Президент заявляє: «Всупереч здоровому глузду Центральна виборча комісія висловила небажання взяти на себе труд, а точніше честь за організацію і проведення опитування громадян Республіки Крим». Те, що Центрвиборчком рекомендує Президентові привести цей указ у відповідність із діючим законодавством, трактується так: «Це неприпустиме перевищення повноважень, надане Центральній виборчій комісії».

Президент звернувся до всіх виборців, об'єднань громадян, профспілкових організацій і трудових колективів, котрі висунули своїх представників до виборчих комісій, з проханням підтримати ідею проведення опитування. «Я сподіваюсь, що громадяни Республіки Крим зрозуміють усю складність ситуації... Громадяни допоможуть мені 27 березня усвідомити безповоротність намічених змін. До минулого повернення нема». І далі (про Центрвиборчком): «Трохи ми потерпимо один одного, а потім хтось один залишиться на політичній арені».

Спостерігачі вважають, що президент Республіки Крим Ю. Мєшков вступив у пряму конфронтацію з Конституцією і законодавством Республіки Крим. Такі дії Мєшкова можуть у подальшому привести до диктатури на півострові. Однак у ситуацію, безперечно, змушені будуть втрутитися власті України. Подальший розвиток подій важко передбачити.

Армія Росії нарешті піде з Латвії

Росія й Латвія парафували угоду про виведення російської армії з цієї прибалтійської республіки. Згідно з документом, російські солдати мають бути виведені з Латвії до 31 серпня 1994 року, але Москва протягом чотирьох років користуватиметься радіолокаційною станцією в місті Скрунде. Керівник російської делегації на переговорах з Латвією С. Зотов назвав цю подію «перемогою здорового глузду», проте не вказав, яку суму компенсації Росія сплатить Латвії.

Щоб ядерної зброї стало менше

США прийнято рішення продовжити мораторій на ядерні випробування, термін якого закінчується наприкінці вересня поточного року, ще на 12 місяців — до вересня 1995 року. За словами прес-секретаря Білого дому Ді Ді Майєрс, Президент Б. Клінтон наступного року вирішить, чи слід продовжити мораторій. Американська адміністрація дотримується думки, що поновлення ядерних випробувань призвело б до негативних наслідків і значно ускладнило виконання ширших планів США в галузі розповсюдження ядерної зброї.

Здрастуй, весно!

Завтра в Києві в кінотеатрі «Україна» для хлопців і дівчат із шкіл-інтернатів та багатодітних сімей фірма «Київ-кіно», головні управління культури та освіти Київської міської держадміністрації проводять благодійне кіносвято «Здрастуй, весно!». Подарунок дітям — нова американська кінокомедія «Місіс Даутфайєр». Головний спонсор кіносвята, яке розпочнеться о 13.50, Старокиївська філія банку «Відродження».

У СЕЛО — ТРОЛЕЙБУСОМ

Історія сільського тролейбуса, першого такого у країнах СНД, повчальна. Бо попри всі негаразди, є в Україні найголовніше багатство — ділові, по-селянськи наполегливі, далекі від політичних інтриг господарники. Приміром, як генеральний директор акціонерного товариства «Укрпромтеплиця» Григорій Сидоренко разом із своєю командою. Це саме вони, не вимітаючи грошей з державного бюджету, на свій страх і ризик будують від залізничної станції Ірша до Радомишля 32-кілометрову тролейбусну лінію.

— Несила було дивитися, як сотні людей разом з дітьми без надії сподіваються дістатися від електрички до рідних сіл, — розповідає Г. Сидоренко. — Тому й народилося незвичне рішення: спільно з місцевою владою і керівниками господарств прокласти тролейбусну лінію. Бо переконаний, що держава починається з дороги.

Він не став розповідати про те, що лише торік десятки різних комісій, ревізій перевіряли, забороняли... Про це повідали місцеві вчителі, лікарі, колгоспники. Є вже тролейбус, монтують лінію, а комісій не меншає.

— Але попри все віримо, що через наші Вишевичі ходитиме тролейбус, — сказав учитель місцевої школи Іван Мацапура. — Тим більше, що його будують односельці.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Радомишльський район Житомирської області.

Спостерігачі починають роботу

До Одеси прибули перші офіційні міжнародні спостерігачі за виборами до Верховної Ради України — американки Зоя Гаюк, радник держдепартаменту США, і Ліда Дидик, голова Українського Конгресового комітету штату Арізона. Вони одразу ж включилися в роботу — передусім зайнялися аналізом передвиборної агітації, читаючи місцеву пресу, переглядаючи телепередачі, слухаючи радіо. Зустрілися також з членами окремих виборчих комісій, побували на кількох виборчих дільницях. Серйозних порушень поки що не виявили. Якщо такі будуть, попередили, то негайно повідомлятимуть про них до Центральної виборчої комісії в Київ для вжиття заходів, а при крайній потребі — інформуватимуть міжнародну громадськість. До американок цими днями приєднаються спостерігачі з Канади й Німеччини, теж запрошені до Одеської області Центрвиборчкомом України.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

Ви ще не раз згадаєте мене

Коло друзів Сергія Параджанова, геніального творця фільму «Тіні забутих предків», з кожним днем ширшає. Бо зоря його мистецтва сяє і щоразу відкривається молодому поколінню новими гранями, творчим подвижництвом. Він один з небагатьох зробив для України дуже багато і як один з небагатьох узяв від неї дуже мало. Та не Україна завинила перед ним, а ті, хто свого часу виступив од її імені. Тепер ми повинні зробити все, щоб творчість геніального сина вірменської землі, для якого Україна стала другою батьківщиною, була осмислена, гідно оцінена.

Ця думка міністра культури Івана Дзюби, висловлена на вернісажі художніх творів незабутнього Сергія Параджанова, точно розкриває суть трагічного і водночас творчо неперевершеного життя видатного режисера XX століття.

В експозиції, люб'язно наданій музеєм С. Параджанова у Єревані, представлені його знамениті колажі, інсталяції, дивовижна графіка, твори олією. Це одна з найбільших виставок автора, і в такому масштабі вперше. Її показ перед шанувальниками Сергія Параджанова в Україні.

Людмила БАРАНЕВИЧ.

На знімку: Сергій Параджанов.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

«І вічні ми будемо з нею»...

Рішення Донецької обласної Ради народних депутатів про внесення до бюлетенів 27 березня 1994 року питання щодо надання статусу державної російській мові є, на думку центрального правління «Просвіти», провокаційним, спрямованим на розпалювання ворожнечі між народами та розкол Української держави. Отож «Просвіта» рішуче протестує проти надання переваг мові одної з національних меншин, закликає всіх громадян України не піддаватися на провокації і виконувати заповіт видатного донеччанина Володимира Сосюри:

Всім серцем любіть Україну свою
І вічні ми будемо з нею.

«На відміну від країн з кількома державними мовами, — йдеться в заяві «Просвіти», — таких, як Бельгія чи Швейцарія, де на своїй споконвічній землі живуть різні народи, Україна на більшості своєї території (крім Криму) має лише один корінний народ — український». Отже, і державна мова має бути одна — українська.

Білорусь буде президентською республікою

Нову Конституцію держави прийнято Верховною Радою Білорусі. Згідно з Основним Законом Білорусь стає президентською республікою і є «унітарною демократичною соціальною правовою державою». Чисельність парламенту буде скорочено з 360 до 260 депутатів. Вибори Президента країни визнано за необхідне провести не пізніше першого півріччя, вибори депутатів нового парламенту — не пізніше як цього року.

Хто які партії підтримує?

Певну відповідь на це запитання отримано у репрезентативному опитуванні дорослого міського населення України, проведеного у грудні Київським міжнародним інститутом соціології (КМІС) та кафедрою соціології Університету «Києво-Могилянська Академія». У Києві, у 102 інших містах та селищах міського типу усіх 24 областей та Республіки Крим методом інтерв'ю було опитано 1677 осіб віком 18 років і більше.

По-перше, з'ясувалося, що не така вже й велика частка тих виборців-городян, які воліють голосувати за безпартійних кандидатів, — таких серед опитаних 18 %. Удвічі їх перевершує частка виборців, схильних голосувати за кандидатів від тієї чи тієї партії. У тому числі 21 % становлять респонденти, котрі вже визначилися і називали партію, за кандидатів якої вони голосували б. Серед виборців, які не віддають переваги ані безпартійним, ані партійним кандидатам (таких 46 %), тільки чверть збирається голосувати на виборах. Зовсім інакше ставлення до голосування на виборах у прихильників партій: серед них збираються голосувати майже 9/10 — 89 %. Помітно менше таких виборців поміж прихильників безпартійних кандидатів — 71 %.

Прихильників партійних кандидатів більше серед чоловіків (39 %), ніж серед жінок (34 %); серед старших поколінь (віком понад 60 років — 42 %, від 46 до 60 років — 38 %), ніж серед молодших (до 30 років — 32 % від 31 до 45 — 33 %); серед людей з вищою освітою (41 %), ніж із середньою (35 %) чи меншою (34 %). Особливо значна частка прихильників партійних кандидатів серед керівників різних рівнів (48 %); помітно менша — серед службовців (38 %), робітників (31 %), а особливо — серед спеціалістів (21 %).

Географічно частка прихильників партійних кандидатів дещо зменшується, коли просуватися із Заходу на Схід та з Півночі на Південь. У Західному регіоні ця частка становить 41 %, у Центральному — 37 %, у Східному — 35 %, а в Південному — 34 %. Частково це пов'язано з тим, що прихильників партійних кандидатів дещо менше серед росіян (34 %), ніж серед українців (38 %), особливо — українців україномовних (40 %).

Друге питання, на яке ми шукали відповіді в нашому дослідженні, це — які саме партії мають більше прихильників і серед яких категорій виборців-городян.

Якщо казати про міський електорат України в цілому, то на початку року тільки за три партії готова була голосувати така кількість виборців, що сягає 10- відсоткової межі: за Демократичну партію України (ДемПУ) — 16 %, за Рух — 13 % та за Комуністичну партію України (КПУ) — 11 % виборців. На сьогодні ці три партії становлять найбільш вагомі складові тієї неоднопартійної політичної системи, що формується в Україні, — її, так би мовити, «перший ряд».

«Другий ряд» у цій системі — із кількістю прихильників менш як 10 %, але не менш як 5 % — поки що «вакантний»: жодну партію не підтримує така кількість виборців.

«Третій ряд» політичних партій для міського електорату становлять п'ять партій, чисельність прихильників кожної з яких хоча й менш як 5 %, але перевершує риску у 2,5 %. Це Партія демократичного відродження України (ПДВУ), Партія зелених України (ПЗУ), Соціал-демократична партія України (СДПУ), Соціалістична партія України (СоцПУ), та Українська партія справедливості (УПС) — по 3 % прихильників.

Останній, «четвертий ряд» становлять дев'ять партій, чисельність прихильників кожної з яких не менш як 1 %. (Нагадаємо, що 1 % міського електорату України — це більш як 250 тисяч осіб.) Селянська партія України має серед виборців-городян 2 % прихильників, а Конгрес українських націоналістів, Ліберальна та Народна партії, Партія праці, Трудовий конгрес України, Українська республіканська партія, Українська селянсько-демократична партія та Християнсько-демократична партія України — по 1 % прихильників.

Аналіз даних дає можливість з'ясувати, як поділяється прихильність до помітних партій серед різних категорій міського електорату. Отже, частка прихильників ДемПУ серед чоловіків у 1,5 раза більша, ніж серед жінок (18 % проти 12 %). Аналогічне співвідношення й серед прихильників Руху (14 % проти 9 %). А от у КПУ прихильників серед чоловіків майже вдвічі менше, ніж серед жінок (8 % проти 14 %). Крім того, «бар'єр» у 5 % серед чоловіків сягає СоцПУ, а серед жінок — УПС.

Серед опитаних молодих виборців — до 30 років — лідерство ДемПУ особливо виразне: 18 % прихильників проти 7 % в Руху, 6 % — у КПУ та УПС й 5 % — у ПДВУ та ПЗУ. Серед виборців від 31 до 45 років найбільш привабливі є Рух (16 %) та ДемПУ (14 %), а «другий ряд» партій становлять КПУ (6 %) та СДПУ (5 %). Прихильників від 45 до 60 років найбільша до Руху (17 %) та КПУ (15 %), дещо менша — до ДемПУ (12 %), а 6 % таких виборців і виборців старших за 60 років віддають перевагу СоцПУ. Серед останніх Рух має тільки 5 % прихильників, а перед ведуть КПУ (17 %) та ДемПУ (16 %).

Серед виборців з освітою нижчою за середню найбільше прихильників у КПУ — 16 %. ДемПУ тут має 11 %, а Рух — лише 7 %. Прихильників із середньою освітою більше в ДемПУ (17 %), ніж у Руху (13 %) та КПУ (11 %). А виборці з вищою освітою частіше віддають перевагу Руху (14 %) та ДемПУ (13 %), ніж КПУ (9 %), а по 6 % таких виборців готові підтримати ПЗУ та СоцПУ.

Серед робітників найбільше прихильників Руху (18 %) та ДемПУ (14 %), й більше жодна з партій не сягає 5-відсоткової межі. Комуністична партія має серед робітників тільки 3 % прихильників, а Соціалістична партія — лише 1 %. Серед службовців більше прихильників КПУ та Руху (по 14 %), ніж ДемПУ (10 %). Крім того 7 % службовців схильні підтримувати ПЗУ, а 6 % — ПДВУ. Серед спеціалістів, технічної та гуманітарної інтелігенції також найбільше прихильників КПУ та Руху (по 14 %), але третє та четверте місця тут поділяють ПДВУ і СоцПУ (по 9 %), а ДемПУ має тільки 5 % прихильників — стільки ж, скільки й СДПУ та Трудовий конгрес України.

У Західному регіоні більш як 5 % прихильників серед опитаних виборців-городян мають тільки дві партії, але Рух при цьому більш ніж у 1,5 раза «перегнає» ДемПУ: з рахунком 29 : 18. Тільки ці дві партії мають більш як 10 % прихильників серед міського населення Центрального регіону: Рух — 18 %, ДемПУ — 15 %. «Другий ряд» тут становлять три партії: 9 % має КПУ, 7 % — СоцПУ і 5 % — УПС. Серед міського електорату Південного регіону перше і друге місця поділяють ДемПУ та КПУ (по 16 %). Рух тут має тільки 7 % прихильників, а ПДВУ і Селянська партія — по 5 %. У Східному регіоні найбільше прихильників серед виборців-городян мають КПУ (14 %) та ДемПУ (12 %). Третє місце тут посідає СДПУ (5 %), а Рух має лише 2 % прихильників.

Такий розподіл прихильників різних партій у регіонах досить тісно пов'язаний з їх розподілом у основних етнічних і лінгво-етнічних групах. Серед міських виборців-росіян КПУ помітно більше прихильників (16 %), ніж у ДемПУ (12 %), а особливо — ніж у Руху (3 %). І навпаки, серед міських виборців-українців КПУ має помітно менше прихильників (10 %), ніж ДемПУ (15 %) і Рух (15 %). Причому якщо прихильників КПУ значно більше серед російськомовних українців, ніж серед україномовних (14 % проти 4 %), а прихильників Руху, навпаки, багато більше серед українців україномовних, ніж серед російськомовних (24 % проти 9 %), то прихильників ДемПУ майже однаково багато серед усіх українців: 16 % — серед російськомовних, 15 % — серед україномовних.

Розглядаючи наведені дані, важливо мати на увазі, що вибори у нас відбуватимуться не за пропорційною, а за мажоритарною виборчою системою, й тому остаточний розподіл депутатських мандатів серед представників різних партій і безпартійних кандидатів може бути досить далекий від тих пропорцій, про які йшлося вище.

Валерій ХМЕЛЬКО,
доктор філософських наук,
завідувач кафедри соціології Університету «Києво-Могилянська Академія».

ЗА ХЛІБ НАСУЩНИЙ І ДУХОВНИЙ

Серед кандидатів у народні депутати України по Володарському виборчому округу № 149 Донецької області зареєстровано начальника Володарського районного управління сільського господарства Миколу Омеляновича Клименка. Знаю його вже багато років, з того часу, як його, селянського сина, ще зовсім молодого, обрали головою колгоспу. Люди тоді не помилилися — спільними зусиллями підняли господарство.

Клименко не поспішає з обіцянками, сім разів відміряє перш ніж прийняти рішення. Пам'ятаю коли його «сватали» з голови колгоспу на начальника райсільгоспуправління, він хотів відмовитися. Роботи і в колгоспі було непочатий край. Але побачив, що в районі «вузьких місць» ще більше — погодився. На жаль, в останні роки, особливо перебудовні, ті «вузькі місця» перетворилися на повну безвихідь. Стало нормою обкрадати і обдурювати селянина. Верхи спочатку пообіцяють золоті гори, зроблять таких, як він, заложниками, викачають хліб і знову за своє — давати нові обіцянки.

Селяни бачать усе це, розуміють, що коїться. Найбільше боїться Клименко, щоб і вони, як шахтарі, не полишили роботи. Адже терпіння у людей не безмежне. Тоді чекай справжньої біди. А земля ж родить один раз на рік!

Переконаний Микола Омелянович: щоб підняти село, починати треба з головного— зробити селянина справжнім господарем землі, передати її хліборобу безплатно в безстрокове користування з правом успадкування дітьми та онуками, але без права продажу. Інакше і тут знайдуться «прихватизатори». А землею й усім, що вона дає, повинен розпоряджатися лише той, хто на ній трудиться, — землероб!

— Одна з нинішніх бід, — вважає Клименко, — відсутність паритету цін на промислову та сільськогосподарську продукцію. Державні дотації, розумне кредитування — це закономірні фактори розвитку аграрного сектора в цивілізованій країні. А податки? Скажіть, де здоровий глузд, коли з села беруть зараз податки за шістнадцятьма законами і законодавчими актами? Було б розумніше, впевнений Клименко, якби селу встановили єдиний податок на землю з урахуванням її кадастрової оцінки.

Багато, дуже багато негараздів бачить досвідчений спеціаліст у нинішньому сільському господарстві. З болем говорить про однобоке, не продумане до кінця державне замовлення на сільгосппродукцію; про словесне лушпиння замість соціального розвитку села; про розгардіяш у переробній промисловості; про пробивну силу нуворишів, тих, хто стриже купони за рахунок селянина; про «рушійну силу» хабаря...

А життя духовне на селі? Хіба ж тут такі можливості як у місті? І хто сьогодні з державних мужів серйозно думає про це?

Микола Омелянович не заперечує ніякої форми власності, однаково дбає про колгосп і асоціацію, про фермера і орендаря. Але вважає, що перспективніші — великі господарства. У них можна повніше й раціональніше використати досягнення аграрної науки, техніки, налагоджувати не лише виробництво, а й переробку сільгосппродукції, вступати в ринкові відносини зі споживачами.

Коли виборці запропонували Клименку балотуватися до Верховної Ради України, він не одразу дав позитивну відповідь: по-селянськи зважував, роздумував, чим може допомогти селу. І вирішив: селу допоможуть ті, кому його біди і проблеми близькі.

Совість у такий час не дозволяє бути осторонь. Із діда-прадіда селянин, що пройшов усі сходинки колгоспної ієрархії, пізнав радість і розчарування, зазнав багато лиха, він переконаний в одному: для людей хліб — усьому голова! Хліб насущний і духовний... І відповів землякам:

— Згоден... Довірите — виправдаю!

Григорій ЖУРАВКА,
ветеран війни та праці.

Павло ЛАЗАРЕНКО: «Регіональний експеримент — шанс України на виживання»

Ідея регіонального самоврядування, яка вже давно витала над Придніпров'ям, набуває реальних обрисів. Указом Президента України від 26 листопада 1993 року Дніпропетровській, Донецькій, Запорізькій та Луганській держадміністраціям було передано повноваження щодо управління майном, яке перебувало у загальнодержавній власності. Започатковано експеримент зі створення своєрідної економіко-правової зони, здатної функціонувати цілком самостійно.

Здавалося б, цей крок на користь усім. Уряд позбувається турбот та відповідальності за стан справ у найбільш складному та напруженому промисловому регіоні, місцеве керівництво отримує нарешті можливість вільного оперативного маневру в умовах ринку.

Але спроби регіонального керівництва узгодити з Указом Президента політику міністерств та відомств не завжди зустрічають розуміння центру.

Що ж являє собою перший в Україні експеримент з господарського самоврядування? Про це ми попросили розповісти главу Дніпропетровської обласної державної адміністрації П.І.ЛАЗАРЕНКА.

— Єдине, чого прагнули керівники чотирьох областей, — об'єднати зусилля для раціонального, взаємовигідного господарювання. Тим більше, що наші області в деяких сферах і раніше неможливо було уявити одна без одної.

У Донецько-Придніпровського регіону спільний енергетичний потенціал. Крім металургійної галузі, вугілля з Донбасу надходить на дніпропетровські та запорізькі теплоелектростанції, а виробленої енергії вистачає й іншим областям. Інтеграція буде дуже плідною і в машинобудуванні: підприємства регіону чудово доповнюють одне одного. Вже сьогодні ми випускаємо на засадах кооперації кормозбиральний комбайн, є програма «Український автомобіль», багато інших, дуже перспективних ідей. В умовах, коли розвалюється економіка, ніхто, крім нас самих, не подбає про втілення цих ідей.

Як бачимо, створення спільного економічного простору почалося не сьогодні, саме життя примусило нас шукати нових шляхів до співробітництва. Залишається лише довести до логічного кінця той процес, який уже давно розпочався. Особливо це необхідно тепер, коли інтеграція областей закріплена Указом Президента України.

— А чи не вичерпав себе подібний територіально-економічний поділ ще за часів раднаргоспів?

— Я не був би таким категоричним щодо раднаргоспів. Крім недоліків, вони мали й багато переваг. Не випадково за 7,5 року їх існування у розвиткові промисловості, сільського господарства, соціальної сфери було досягнуто таких темпів, яких після впровадження галузевої системи управління і за 25 років не вдалося досягти.

І нинішній експеримент обіцяє багато чого. Інша річ, що в переході до нього ми згаяли час і не встигли до початку нинішнього року визначитися з регіональною власністю. Але це вже — з вини окремих міністерств, котрі не збагнули суті експерименту, а разом з ним — і Указу Президента України. Досить сказати, що Указ набрав чинності 26 листопада 1993 року, а проекти нормативних актів, які регламентують його дію, було 30 грудня тільки подано на розгляд Міністерства економіки. Нічого дивного, що нові економічні умови, в яких ми починаємо жити, вступають тепер у суперечність з чинними законами.

Звичайно, узгодити всі законодавчі акти не так вже й складно, — це справа лише часу. Набагато гірше, що цілісна, продумана концепція регіонального самоврядування, проходячи крізь міністерські кабінети, починає втрачати свої основні принципи.

— Але ж, погодьтеся, Павле Івановичу, що міністерства в даному разі можна і зрозуміти. Донецько-Придніпровський регіон дає левову частку надходжень до відомчих кишень, особливо в таких галузях, як металургійна, гірнича, енергетична. Якщо віддати регіону базові підприємства, і вони зрештою доведуть, що чудово можуть обійтися і без центру, чи не постане взагалі питання про доцільність міністерств у їх нинішньому вигляді? Це ж бо для них справжня міна уповільненої дії.

— Схоже, що багатьма саме так і сприймається сьогодні на відомчому рівні наша ініціатива. Та, вважаю, що над усе повинні стояти інтереси народу і держави.

Інакше, ніж амбіціями, і не назвеш, примiром, таке: запропонований нами для передачі у регіональну власність список з 857 підприємств міністерства «урізали» більш як наполовину — до 365. Причому принцип відбору не піддається логіці.

Наприклад, Мінпром залишив у списках ряд підприємств чорної та кольорової металургії, науково-дослідні та проектно-конструкторські організації, і в той же час викреслив підприємства метизної, гірничорудної та коксохімічної підгалузі. Хоча навіть неспеціалісту ясно, що це складові єдиного металургійного комплексу.

Взагалі не включено до переліку підприємства нафтогазового та вуглевидобувного профілю, всіх видів транспорту та зв'язку, а в системі Міненерго з 31 підприємства Дніпропетровщини передається аж ... 6, хоча три останні галузі ми просили включити до експерименту на умовах подвійного підпорядкування.

Перекреслили наші плани і керівники республіканської будіндустрії. З ініціативи корпорацій «Укрмонтажспецбуд», «Укрцемент», «Укрпромбуд» та «Укравтодор» жодне з підпорядкованих їм підприємств області не передається. Будівельний комплекс «розщедрився» на 33 з 139 запропонованих нами до передачі підприємств.

— Ситуація нагадує відому приказку: «На тобі, Боже, що мені негоже...»

— Так, але лише на перший погляд. Адже справа зовсім не в тому, що нам хочеться привласнити великі, потужні підприємства і не хочеться морочитись із збитковими. Ідея експерименту в тому і полягає, щоб включити до єдиного економічного простору і потужні, і слабкі підприємства, підпорядкувавши їх не відомству, а спільній меті, — чи то кооперація на основі спільного виробництва, чи то довгострокова будівельна програма.

Хіба так важливо для всіх нас, кому належить підприємство, якщо воно працюватиме і даватиме людям роботу, а державі — прибуток? Ось внесли до Постанови Кабінету Міністрів пункт, який забороняє перепрофілювання підприємств. Отже, завод, який випускає продукцію, що не має попиту, нехай гине?! Зупиняється?! Де тут здоровий глузд?

— Скільки ж таких суперечностей у документах Кабінету Міністрів, які регламентують діяльність Указу?

— На жаль, багато. Крім перекроєного на свій манер списку підприємств, Кабінет Міністрів склав ще й проект постанови про порядок управління підприємствами, установами та організаціями з боку держадміністрацій, який суперечить чинному законодавству. Адже всі ці питання ще в 1992 році були регламентовані Декретом Кабінету Міністрів «Про управління майном, що є у загальнодержавній власності», і його ніхто не відміняв. А Міністерство економіки до сьогодні не спромоглося розглянути наші пропозиції щодо інших нормативних актів, без яких неможливо вести ефективну економічну політику в регіоні.

— У чому суть пропозицій Дніпропетровської облдержадміністрації?

— Ми просили включити до проекту постанови пункти про встановлення регіонального замовлення на продукцію, звичайно, в межах державного замовлення, а також для оперативного розв'язання соціально-економічних проблем, дозволити обласним адміністраціям видавати квоти та ліцензії на експорт продукції — в межах того ж регіонального замовлення. Бо без цього просто неможливо регулювати ціноутворення і насичити регіон імпортною продукцією.

По-друге, розроблених актів явно недостатньо для нормального, повнокровного функціонування регіональної економіки. Адже за нових умов обов'язково треба регламентувати кредитно-фінансову політику банків, розробляти механізми кліринговиx взаємозаліків із країнами СНД за постачання сировини, паливно-енергетичних ресурсів та устаткування, детальніше обумовити порядок управління майном, що перебуває у загальнодержавній власності.

Поки всі ці документи не будуть розроблені та затверджені, не може бути й мови про якісь позитивні зрушення в економіці регіону.

Врахувавши ситуацію, Президент України мусив видати ще один Указ від 21 лютого 1994 року «Про додаткові заходи щодо делегування Дніпропетровській, Донецькій, Запорізькій, Луганській обласним державним адміністраціям повноважень щодо управління майном, що перебуває у загальнодержавній власності». Указ продуманий і сильний. Він враховує потреби регіонів. Бо, зрештою, не в столиці живе і трудиться Україна, а на місцях. Передбачено і квоти на експорт, і право виступати гарантом іноземних інвестицій і багато інших потрібних речей. По суті цей другий Указ недвозначно дає зрозуміти урядовцям у Києві: не Україна для вас, а ви для України, не вам все збирати докупи і розподіляти. Сподіваюсь, урядовці все правильно зрозуміють і не намагатимуться далі випробовувати терпіння Президента...

— Тобто, як у будь-якій іншій сфері, в економіці теж треба дотримуватися чистоти експерименту?

— Безперечно. Тільки в разі виконання Кабінетом Міністрів усіх нюансів цього великомасштабного та, поза всяким сумнівом, перспективного починання, експеримент матиме сенс. А з іншого боку, у нашого уряду, на мій погляд, просто не існує сьогодні вибору: проводити такий експеримент чи ні? Є два Укази Президента і, головне, склалася ситуація, що загрожує розвалом економіки та соціальним вибухом. Будь-які продумані пропозиції щодо стабілізації обстановки — незалежно від того, в республіці чи в регіоні це відбуватиметься, — повинні сьогодні зустрічати підтримку. На таку тверезу оцінку ситуації в уряді ми й розраховуємо.

Слід переглянути й податкову політику. Ось подивіться, минулого року область перерахувала в чорнобильський фонд 220 мільярдів карбованців, а отримала назад лише два мільярди. А на Дніпропетровщині ж проживають 26600 учасників ліквідації аварії на ЧАЕС, область і досі не має для них реабілітаційного центру. Далі. Фонд держмайна «вторгував» торік у нашій області 58 мільярдів крб. від приватизації підприємств. І всі ці гроші опинилися в Києві. Вважаю, 50 відсотків коштів від приватизації держпідприємств має залишатися в розпорядженні регіону.

При розробці податкової політики треба дотримуватися хоча б одного правила: не різати курку, яка несе золоті яйця. Бо інакше до бюджету нічого буде перераховувати.

Інтерв'ю взяв **Микола МАКАРЕНКО.**
Дніпропетровськ.

Фінанси

Банкрут не «Україна», а уряд

Мабуть, запевняючи в стінах парламенту, що сума прострочених платежів клієнтам в акціонерно-комерційному банку «Україна» на 20 лютого складає 2,2 трильйона карбованців, голова Національного банку В.Ющенко неабиякою мірою погрішив проти істини. Назви він більш точну цифру, довелося б трохи відкрити механізм кредитного здирництва, котрий сьогодні приховують під виглядом міжбанківських розрахунків. Тим часом вирішальну роль у вибухлій платіжній кризі відіграли саме кредити агропромисловому комплексу 1993 року обсягом більш як 10 трильйонів карбованців. А ще точніше, криза настала через невміння уряду і Національного банку регулювати кредитно-фінансову галузь держави за умов гіперінфляції. Це стало очевидним ближче до літа, коли облікова ставка за кредитами в Національному банку піднялася до 240 відсотків, а агробанку «Україна» кожний кредитний карбованець обертався трьома, бо, з одного боку, він обслуговував кредит Нацбанку, а з іншого — кредитував за його ж і уряду вказівкою нерентабельні господарства (і всього лише під 80—90 відсотків річних). Тож липневий Указ Президента України Леоніда Кравчука стосовно видачі сільгоспвиробникам кредитів під гарантії уряду агробанк «Україна» вже зустрів з червоною смугою — мало не банкрутом. Однак голова Нацбанку Віктор Ющенко і міністр сільського господарства Ю.Карасик вимагають у листі на ім'я голови правління «України» вкотре просубсидіювати (кредит під 30 відсотків річних вже був звичайною субсидією) сільгоспвиробника. Покладаючись на слово честі Національного банку повернути суму витрачених коштів, банк «Україна» видав кредити за рахунок грошей, наявних на розрахункових рахунках його клієнтів.

По закінченні року Національний банк не повернув агробанку «Україна» 3,5 трильйона карбованців, а на момент виступу В.Ющенка в парламенті — 2,6 трильйона. Інакше кажучи, рівно стільки «Україна» заборгувала своїм клієнтам, котрі буквально засипали банк платіжними дорученнями, не маючи коштів для розрахунків з промисловістю за сільгосптехніку, насіння і пальне. На носі — весняно-польові роботи, а грошей на розрахункових рахунках немає. Втім, це більше скидається на анекдот: колгоспник прокредитував колгоспника за допомогою так званого державного регулювання.

Але розрахункові рахунки банку — зовсім не єдина кишеня аграрія, яку, м'яко кажучи, вивернули.

Уряд досі не спромігся повернути борги сільському трудівникові за надпланове зерно, насіння соняшнику, збитки, пов'язані з фіксацією закупівельних цін на м'ясо-молочну продукцію. Банкрут не банк «Україна», а уряд. Сам Нацбанк за прикладом Мінфіну видає бажане за дійсне. Не беручи до уваги співвідношення депозитних і кредитних ставок, залучених і власних коштів, механізму формування банківських резервів, швидкості грошового обігу, мультиплікатора тощо, він продовжує регулювати економіку за рахунок тиражування нових платіжних коштів і геть відкидає будь-яке конкурентне поле в середовищі банківських структур.

Останній висновок випливає з вимоги Національного банку мати мінімальний статутний фонд новоствореним банкам у розмірі 43 млрд карбованців або 3 млн ЕКЮ. Одне слово, банків буде небагато, але якщо й тими, що будуть, Нацбанк керуватиме як агробанком «Україна», то відповіді щодо виходу з кризи треба шукати в підручнику для середньої школи. Як це робить Мінфін. На закупівлю сільгосппродукції Україні потрібно 50 трильйонів карбованців. Виручка від реалізації зерна державі становить 30 трильйонів карбованців. Скільки потрібно дотації, щоб сільгоспзаготівельники не мали проблем? Звіряйте відповідь з бюджетом на 1994 рік. Тільки не забивайте собі голови такою дрібницею, як чинник часу: коли потрібні гроші — в березні чи в вересні. В нашій державі це не так вже й важливо.

Сергій ВЛАД.

Повертаючись до надрукованого

ДЕРЖАВА — ЩО НЕРОЗУМНЕ ДИТЯ,

і поцупити в неї фабрику легше, ніж іграшку в малюка, — продовжують вважати у Кривому Розі

Ще не встигла, як то кажуть, і друкарська фарба просохнути на статті «Вкрасти фабрику? Запросто...», опублікованій в «ГУ» 13.11.1993 р., як тут же з'явився відкритий лист. Його розіслали в різні інстанції від імені трудового колективу двоє осіб — М.Губа і Т.Синюгіна. Закінчується він словами з арсеналу не такого вже й далекого минулого: «...автору статті повинні дати оцінку відповідні органи». А загалом лист зводиться до того, як погано працювалося, коли підприємство очолював Анатолій Пісненко, і як колектив «упевнено і спокійно працює, нарощуючи темпи, на користь співвласників та держави сьогодні.

Що ж, може, справді нове керівництво вміє творити чудеса, розмірковував я, виписуючи відрядження до Кривого Рогу. Оскільки розмовами з тими, хто прийшов до влади внаслідок «жовтневого перевороту» та кого усунули від неї, наситився ще минулого разу, то тепер вирішив дещо змінити свій маршрут. Вже не на виробництві, а в гуртожитку, де не «стирчать вуха» і немає «пильного ока» майстрів та їхніх помічників, начальників цехів, зустрівся з трудівницями, побував у міській прокуратурі, міськвиконкомі.

І хоча всі розмови з трудівниками записані на диктофонні касети, я, дотримуючи слова, прізвищ їх не називаю. З причин, про які піде мова далі. Отже, погляд на все, що сталося у колективі Криворізької вовнопрядильної фабрики, тих, хто мимоволі сприяв переворотові:

— Нас просто обдурили. Начальники цехів, майстри, скориставшись з невдоволення колективу, спричиненого перебоями з сировиною, почали активно нав'язувати нам думку, що все це робиться спеціально. Мовляв, 70 відсотків трудівників буде скорочено, для того щоб більшість акцій придбали керівники. Тому треба скликати конференцію і на ній внести до статуту підприємства, яке стало колективною промислово-торговою фірмою, зміни. Справжніх причин перебоїв у роботі ми не знали. Коли ж директор пропонував провести збори, щоб обговорити стан справ на підприємстві, ті ж начальники виробництва говорили нам не йти на них. Бо тоді, за їхніми словами, конференція не відбудеться і скорочення неминуче. Самі ж, напевне, доповідали Анатолію Пісненку, що колективи на збори не хочуть іти. Коли ми підписували заяви на проведення конференції, то мали на увазі зміни до статуту, які б не давали змоги директорові одноосібно звільняти людей. Але не уповноважували нікого міняти керівника. Коли ж дізналися про звільнення Анатолія Пісненка, почали обурюватися. Однак людям швидко «заткнули рота» багаторазовим підвищенням зарплати, чим іще раз обдурили. Бо вже через два місяці сум із багатьма нулями не стало. Не було звідки брати...

Народна мудрість недарма твердить, що шила в мішку не заховаєш. Почали придивлятися, аналізувати, порівнювати. І дійшли висновку:

— Прості робітники поважали Анатолія Пісненка. Коли проходив цехами, вітався з кожною робітницею. Бо знав і поважав їхню працю. Не те що теперішній — іде задерши голову і нікого не помічає. Тепер розуміємо, чому начальники цехів хотіли нового керівника. Бо попередній навів дисципліну, перекрив шляхи крадіжкам. Раніше варто було лише заїкнутися, що поскаржишся директорові, як моментально вирішувалися всі проблеми. А нині спробуй хоч слово майстрові чи начальнику цеху сказати, як почуєш у відповідь: «Добалакаєшся, що завтра за прохідною опинишся». Або: «Що, у чорний список захотіли?»

А може, це перебільшення? На жаль, ні. Підтвердження про залякування колективу я почерпнув також із розмови з першим заступником прокурора Кривого Рогу Валентиною Шрамко. На відміну від Жовтневого райвиконкому, керівництво якого не гребувало навіть підтасовкою документів і фактів під час «прихватизації» фабрики з виробництва вовняної пряжі, Валентина Олександрівна наполегливо дбає передусім про дотримання законності. Так от, під час перевірки нею законності приватизації фабрики новий директор Олександр Голубниченко у своєму «незнанні» законів переступив усі межі здорового глузду і відмовився надати першому заступникові прокурора міста необхідні документи. А у відділі кадрів, куди завітала Валентина Олександрівна, люди мало не плакали. Благали не брати ніяких протоколів, бо їх звільнять з роботи. Ось такі нові порядки запровадили на підприємстві новий директор та активні учасники «перевороту», які тепер одержали керівні портфелі. Однак, незважаючи на труднощі з одержанням документації, Валентина Шрамко виявила цілий букет грубих порушень і опротестувала ряд незаконних рішень. Протест повинен розглянути Дніпропетровський обласний арбітражний суд.

Тепер стає зрозумілою і облудна фраза з відкритого листа про невпевненість в об'єктивності правосуддя, в руках якого нині доля чотиритисячного колективу фабрики. Не за колектив побоюються нині його керівники, а за свої неправедним шляхом добуті крісла. А людей вони довели, як то кажуть, до ручки. Використавши всю сировину, надбану попереднім керівництвом, змушені були зупинити фабрику. Замість заробітної плати почали видавати людям пряжу. Потім перейшли на давальницьку сировину з Північного Кавказу. І якщо вихід пряжі з високоякісної австралійської вовни становив 65 відсотків, то тепер з багато гіршої сягнув за 70. Отже, на Північний Кавказ відправляють більше пряжі, ніж фактично одержують її з давальницької сировини. Для підприємства це явні збитки, які гасять, закладаючи їх у собівартість продукції для українських трикотажників. А ту «зайвину», що відправляють в іншу державу, можна продати там і поділити прибутки між собою. Існують також інші варіанти. Але колективу фабрики від них користі ніякої. А ще ж і тягар десятків мільярдів боргів, надбаних при новому керівництві. Ось тепер уже дійсно постає загроза банкрутства і того, що фабрика піде з молотка за безцінь. Саме тому, певно, і не хоче нинішнє керівництво повертати підприємство державі. Може, саме вже прицінюється, як прибрати до рук? Якщо ж фабрику повернути державі, то вона, єдина така в Україні, матиме право скористатися з підтримки держави і не потрапить до тих, хто цього так жадає.

Василь ТУГЛУК.

0:9. Але на чию користь?

Ділова гра «Регіон» з російською режисурою і нашими мільйонами

По-різному сприйняли в нас Указ Президента України про делегування держадміністраціям чотирьох областей Донецько-Придніпровського регіону повноважень щодо управління державним майном. Декотрі казали, що цим самим нинішній уряд засвідчив власну нездатність впоратися самотужки, а декотрі — що навмисне перекладає відповідальність на місцеві органи, щоб потім, коли спіткає невдача, умити руки. Були й такі, котрі вбачали хитрість уже в задумах тутешніх адміністрацій, які начебто воліють поступово домогтися бодай економічної самостійності і навіть незалежності...

Але поки що навіч видно: області регіону більше прагнуть економічного благополуччя, якого не мислять без радикальних, але виважених, сприйнятливих у наших умовах ринкових реформ. А недавно тут відбулося те, що назвали експортом російського інтелекту в Україну. Відомий у Росії співробітництвом з Явлінським і Руцьким економіст Олександр Яновський на чолі групи методологів прибув до Дніпропетровська і провів ділову гру, суть якої визначено так: «Концептуальний проект і програма діяльності експериментального економічного Донецько-Придніпровського регіону України». Отож разом з дніпропетровцями у грі взяли участь і зацікавлені посланці сусідніх Донецької, Запорізької та Луганської областей.

Тривала гра шість днів, «пленарні» засідання чергувалися з «уроками» в групах, лекції гостей — з доповідями господарів.

Проте зрозуміло, що лише від місцевих економістів, управлінців, та й політиків залежить, чи зуміють в областях і визначитися щодо потрібних перетворень, і втілити їх з найменшими втратами. А російські гості-методологи заправили за свій інтелектуальний товар не мало не багато: дев'ять мільйонів рублів. Якщо перевести за курсом у купони, то сума ой яка. Чи зуміємо розумно розпорядитися цим інтелектуальним надбанням, щоб рахунок 0:9 обернувся на нашу користь?

Микола НЕЧИПОРЕНКО.
Дніпропетровськ.

А страждають інваліди

У невизначене майбутнє віддаляється перспектива розвитку українського автомобіля моделей різних класів. До 1 березня 7 тисяч працівників ВО «АвтоЗАЗ» перебували в неоплачуваних відпустках. На цей же період було зупинено випуск «Запорожців», а постраждають насамперед найнезахищеніші — інваліди, адже «Запорожці» з ручним керуванням призначено для них.

Таке становище склалося через те, що Міністерство соціального захисту населення України не змогло профінансувати держзамовлення, а простіше кажучи — не виплатило гроші за одержані автомобілі. Росія платить акуратно, а рідна держава ще й копійки не дала.

На знімках: іде складання автомобіля «Таврія»; модель дверцят мікровантажівки виготовляють з пластика інженери-технологи Михайло Гейзер і Віктор Самойлов (праворуч).

Фото Бориса ДВОРНОГО. (Укрінформ).

Колонка власкора

«Сула» перед конвеєром

Успішно склав чергові екзамени в умовах Карпат мікроавтобус «Сула». Випробування засвідчили: машина неухильно прямує до конвеєра. Все надійніше працюють суміжники. Харків'яни розробляють дизельний двигун потужністю 105 кінських сил. Майже завершено виготовлення штампів на двері, готується оснастка для даху. Все це вселяє надію: серійний випуск першого українського мікроавтобуса почнеться вже в цьому році.

КрАЗ — і у Франції КрАЗ

З підприємства «АвтоКрАЗ» зійшов експериментальний зразок принципово нового автомобіля «КрАЗ-5444». Цей двоосьовий автомобіль, на відміну від своїх попередників, має значно більшу потужність і вантажопідйомність. Випущено кілька десятків нових автомобілів. До речі, кременчуцьке підприємство «АвтоКрАЗ» здобуло у Франції міжнародну відзнаку «Європейський приз за якість».

Нафтопровід? Будь ласка

Держкомітет України з нафти і газу звернувся до обласної Ради народних депутатів і представника Президента України в Полтавській області з проханням вивчити можливості і вирішити питання про розміщення та будівництво нафтопередавального комплексу від порту «Південний» Одеської області до Кременчуцького нафтопереробного заводу. Трасу нафтопроводу передбачається прокласти від Кіровоградської області через село Кам'яні Потоки, Дніпро, місто Комсомольськ, територію Кременчуцького району до заводу. Представник Президента в області Микола Залудяк своїм розпорядженням створив комісію, до складу якої входять керівники різних служб, голови міських та сільських Рад і, звичайно, землекористувачі. Комісія заслухає головного інженера проекту й остаточно вирішить місцепролягання траси, зробить свої висновки, підготує пропозицію на розгляд облдержадміністрації.

Американська усмішка. За купони

Її вже сьогодні можуть подарувати спеціалісти фірми «Отто Шуман Дентал Депо». Звичайно, за долари. Кому цікаво, знайте: відбілювання зубів коштує 120—240 «зелених», геліопломба — 20—40. Але не там, за кордоном, а тут — у Полтаві. Відому німецьку фірму презентували місцевий медичний стоматологічний інститут і центр «Компонент». До речі, полтавські стоматологи багато чого вміють робити і за помірні ціни. Приміром, лише за один сеанс замінять усі зуби(!), з якими не матимете клопоту все життя. І усмішка буде, як у справжнього американця. За купони.

Безробіття в «казенному домі»

Управління внутрішніх справ області провело виїзну колегію... за ґратами — в одній із колоній поблизу Полтави. Запрошені — представники місцевої влади і директорський корпус — мали внести свої пропозиції щодо вирішення проблеми № 1: забезпечення ув'язнених роботою. Бо що не кажи, а виховання безробіттям у зоні — не кращий метод. Нині лише два підприємства міста дають змогу завантажувати хоч частину спецконтингенту, а решта розірвала будь-які контакти. А тут чимало людей здібних і талановитих. Маючи змогу випускати 145 видів товарів народного споживання: деревообробні верстати, культиватори, меблі, будівельні матеріали — вони фактично сидять без роботи. Тобто у всіх нас на шиї, бо фінансуються ці установи із бюджету. Щоправда, «екскурсія» вселила надію, що промисловість та комерційні магнати повернуться до зони лицем.

Григорій ГРИНЬ.
Полтавська область.

Соціальний зріз

На Канари чи в Карпати поїдемо цього літа відпочивати?

Той, хто постійно стежить за рекламою компанії Укртелерадіо чи у численній так званій «незалежній» пресі, сьогодні не може визначитися щодо наступного літнього курортного сезону:

— Куди ж його махнути? На Канари? До Бангладеш?

Скажемо коротко: нехай з цього приводу болить голова в тих, хто вже встиг хапанути народні гроші і поміняти їх на заокеанські «долляри». Хай їдуть хоч на край світу! Переважній же більшості громадян України, зрозуміле, не до прогулянок за тридев'ять земель. Їм би якось підлікувати серце, нерви, позбутися «чорнобильських дарів», щоб хоч трохи продовжити свій вік і побачити, що воно буде далі. До того ж, якщо відкинути рекламне замилювання очей зарубіжними принадами та порівняти численні наші українські курорти з заморськими — особливо за їхньою красою і цілющими природними властивостями — то далеко тим Канарам, скажімо, до наших Карпат! А Крим або Одеса-мама? А пам'ятаєте, ще у свій час А.Чехов, відвідавши Святі гори на Донці, назвав ті місця «донецькою Швейцарією»? А Хмільник? Миргород?

Щоправда, Миргород нині вже справді не той... Як і деякі інші наші курорти.

За статистичними даними всього на курортах України діє нині понад 3600 санаторіїв, будинків відпочинку, пансіонатів та інших оздоровниць, в яких одночасно можуть відпочивати і лікуватися близько 700 тисяч громадян. Усі ці оздоровчі заклади було створено переважно на кошти трудового люду, за рахунок профспілкових та страхових внесків, а також капіталовкладень трудових колективів з усіх регіонів республіки. На жаль, сьогодні мало хто бере це до уваги. Розвал профспілкової єдності, відсутність чіткої визначеності щодо форм власності, сепаратистські настрої керівників влади в окремих регіонах — все це, як і в економіці, призвело до помітного занепаду наших курортів, розтягування їхнього майна, розтринькування дорогоцінних природних багатств України.

Свого часу наша газета вже розповідала про те, що з метою радикальної перебудови управління курортами профспілок, поліпшення санаторного лікування і відпочинку трудящих ще два з лишком роки тому було створено республіканське акціонерне товариство «Укрпрофоздоровниця». Його співзасновниками виступили Федерація незалежних профспілок і Фонд соціального страхування України. Писали ми і про «війну курортів», яка відразу ж почалася між «Укрпрофоздоровницею» і місцевими органами влади та регіональними профспілками Львівщини, Криму. Замість того, щоб спільними зусиллями дбати про здоров'я народу, керівні мужі цих регіонів вдалися до руйнування системи санаторних закладів, яка склалася, підбурювання трудових колективів курортів до незаконного привласнення оздоровниць. До конфлікту були втягнуті органи прокуратури, суди. Де вже приватизаторам у такій ситуації думати про оздоровлення рядової людини! Не випадково, напевне, понад 250 громадян, які приїхали лікуватися до трускавецького санаторію «Алмаз», надіслали до редакції колективного листа, з жалем констатуючи, що побачили там кричуще безладдя і відкриту зневагу до відпочиваючих.

— На жаль, — розповідає перший заступник голови правління «Укрпрофоздоровниці», Заслужений лікар України Едуард Колесник, — «Алмаз» — не виняток. Статус усього Трускавецького курорту і понині остаточно не визначено. Напружена ситуація і в Криму. Федерація профспілок Криму, очолювана А.Арбузовим, всупереч чинному законодавству разом з місцевими органами влади також прагне привласнити оздоровниці, розташовані на півострові. Президія Федерації профспілок України, розглянувши нещодавно вимоги кримських сепаратистів, справедливо відкинула їх, але й пішла на певні поступки: уповноважила «Укрпрофоздоровницю» передати частину курортної власності на півострові (до 50 відсотків) профспілкам Криму і разом з ними виступити засновниками акціонерних оздоровчих товариств у Ялті, Євпаторії, Алушті, Саках і Феодосії. Знову перебудова, зміна господарств. Дай Бог, щоб людям на добро!

Статистичні дані, які є в розпорядженні редакції, засвідчують: попри всі економічні негаразди і міжусобні баталії «Укрпрофоздоровниця» спромоглася в основному зберегти свою курортну мережу. Минулого року в ній лікувалося і відпочивало 975 тисяч чоловік, переважно громадян України. І це при умові, що вартість путівок за час існування акціонерного товариства переглядалася 20 разів і підскочила у 800 — 1000 разів! Нині вона становить до санаторію 2,5 — 3 мільйони, а до закладів відпочинку — 2 мільйони карбованців. До того ж, щоб приїхати до Криму чи в Карпати, скажімо, з Харкова або Донбасу, теж треба заплатити скажімо гроші. Ото ж і не випадково за минулий рік так званих «повних непроїздів» вчинили 37338 власників путівок.

І все ж у цій ситуації працівники акціонерного товариства багато зробили, щоб максимально використати наявні природні фактори для поліпшення здоров'я людей, зокрема, для реабілітації хворих, які перенесли інфаркт міокарда, оперативні втручання в органи травлення, вагітних жінок, ліквідаторів аварії на ЧАЕС. Особливо слід відзначити, що пріоритетним напрямком більшості курортів стала оздоровча робота серед дітей та підлітків із зон жорстокого радіаційного контролю. Їхня частка у загалі курортників зросла за останні роки майже утричі. Медики оздоровниць, працюючи спільно з співробітниками наукових закладів, цілеспрямовано зайнялися створенням спеціалізованих реабілітаційних відділень, перепрофілюванням численних санаторіїв з урахуванням наявних на місцях природних лікувальних факторів тощо. Зокрема, такі заходи вже здійснено в ряді оздоровниць Прикарпаття, Вінниччини, Київської, Одеської, та інших областей.

Все, безперечно, варто занести до активу «Укрпрофоздоровниці». Хоча є немало підстав і для тривоги. Санаторно-курортна система України, яка раніше дотувалася, нині за сплатою податків прирівняна до промислових підприємств, і це також значно вплинуло на дорожнечу путівок. Численні оздоровниці тепер нерідко бувають заповнені наполовину, а частина з них взагалі перейшла на роботу лише в літній сезон. Значні збитки терплять в тому ж Миргороді, в Ялті, Слов'янську, Одесі. І хоча в цілому по акціонерному товариству минулого року було одержано 62 мільярди карбованців прибутку, цих коштів не вистачає, щоб сплачувати державний податок і на належному рівні утримувати оздоровниці, забезпечувати їх медикаментами, продовольством, надавати більш-менш пристойну платню медперсоналу. Нині вже дійшло до того, що майже всі санаторії працюють на застарілому медичному обладнанні, транспортних засобах, а купувати їх при теперішній дорожнечі немає за що. Щоб якось скоротити фінансові витрати, керівники численних оздоровниць вдалися до дивного заходу — стали скорочувати у своїй структурі заклади культури: клуби, кінозали, бібліотеки. Отже, і звільняти культпрацівників. В більшості регіональних курортних управлінь вже не залишилося жодного спеціаліста- культорганізатора, в оздоровницях позбавлено роботи близько 500 клубних працівників і бібліотекарів, припинили свою діяльність 285 колективів художньої самодіяльності. То куди ж тепер подітися на курорті приїжджому відпочиваючому? Йти до корчми?

Нині спеціалісти «Укроздоровниці» опрацьовують проект Концепції вдосконалення діяльності акціонерного товариства і його оздоровниць на місцях. Як на мій погляд, в ньому є чимало конструктивних пропозицій. При наполегливій спільній роботі профспілкових організацій і органів влади на місцях, а також при певній допомозі держави українські курорти можуть не тільки твердо стати на ноги, вносити гідний вклад у зміцнення здоров'я народу України, а й заробляти чимало валюти, щоб вчасно оновлювати власну матеріальну базу, належно захищати свої трудові колективи в соціальному плані. Велику надію акціонери «Укроздоровниці» покладають на майбутній Закон про курорти України, у підготовці проекту якого вони брали активну участь і передали його на розгляд Верховною Радою. Тільки його чомусь депутати довго не розглядали. І постійна Комісія у справах охорони здоров'я з цим мириться.

— Що ж виходить? — запитують люди. — Пани нувориші їдуть відпочивати на Канари, а до здоров'я народу нікому й діла немає?

Володимир ЧЕРКАС.

Драматургу Олексі Коломійцю — 75 років

Дорогий Олексо Федотовичу!

Сьогодні у Вас не звичайний день народження, а ювілей. Тому формою поздоровлення ми обрали не телеграф чи телефон, а звернення до Вас через газету. Тішимо себе надією, що наші слова прочитають глядачі «Фараонів» і «Планети Сперанта», «Спасибі тобі, моє кохання» і «Горлиці», «Голубих оленів» і «Кравцова», «Срібного павутиння» і «Дикого Ангела»...

От ми й назвали більше половини з тринадцяти наших спільних з Вами дітей-вистав Франківського дому. А це 60—70-ті роки — два десятиріччя життя, історії, людських надій і розчарувань...

Гадаємо, аби Ви були автором лише «Фараонів», Ваше ім'я також не загубилося б у нетрах театрального літопису. П'єса-вибух, котрий розсіював навколо себе чарівно-театральний дощ веселощів!

Кожний час висуває нові проблеми, нових героїв. Але сподіваємося, що прийдешнє покоління драматургів візьме усе краще з Вашої плідної багаторічної праці.

Дорогий Олексо Федотовичу!

Зичимо Вам здоров'я, міцного духу, доброго гумору, творчого настрою! І хай Ваша найкраща — обов'язково романтична — п'єса буде попереду!

Від імені колективу франківців:

Сергій ДАНЧЕНКО

Михайло ЗАХАРЕВИЧ

Наталя ПОНОМАРЕНКО.

І далі ще багато-багато підписів.

Посадити голову на дієту?

То неправда, що у нашій державі ніхто нічого путящого зробити не може. Іноді можуть. Ось і на Рівненщині якось зібрали голів колгоспів з усієї області. Ні, не на чергову нараду. Запросили керівників сільськогосподарських колективів до місцевого чудового санаторію «Червона калина». Тутешні медики разом із спеціалістами обласної лікарні поцікавилися: а яке здоров'я у голів колгоспів? І коли ретельно обстежили 300 учасників битв за хліб, за велике молоко та м'ясо, то більш-менш здорових виявилося лише троє. На першому місці — серцево-судинні захворювання, далі — шлунково-кишкові, урологічні і т.д. і т.п.

— Заздрити голові колгоспу, — сказав заступник директора Рівненського радгоспу-технікуму Микола Антонович Балюх, — може хіба що божевільний. Наш режим багатьом відомий: від зорі до зорі цілорічно. А в сучасних економічних умовах — і говорити нічого. Та мусимо викручуватися... Ну, а щодо медичного обстеження — то це дуже добре зробили, бо кожному окремо — все ніколи. Ось і в мене виразку виявили, доведеться «ставати на ремонт». Після того, правда, як з пальним справу вирішимо...

Додамо: у «Червоній калині» сільські керівники не лише по медичних кабінетах ходили, а й прослухали цикл цікавих лекцій з питань економіки, ринкових відносин, зустрілися з керівниками переробних підприємств. Керівництво облдержадміністрації, з ініціативи якої було проведено цей захід, пообіцяло перед майбутніми жнивами повторити рейд до «Червоної калини» — тільки вже на триваліший період.

Сергій КИРИЛЬЧУК.

Ситуація

Третій «замах» на двічі Героя

Третій — і знову безрезультатний. «Безрезультатний», бо збори уповноважених і цього разу, як і в двох попередніх випадках, не змогли «звалити» голову агрофірми «Зоря», що на Рівненщині, двічі Героя соцпраці Володимира Плютинського. Майже 150 чоловік проголосували за недовіру керівникові господарства, але цього, з'ясувалося, замало.

Чим же не догодив Володимир Антонович колгоспникам, котрих вів до нових і нових висот протягом сорока років? «Зоря» завжди була тим господарством, куди не возили хіба що представників індіанських племен, бо вони на Рівненщину не приїздили. А всі інші — від Москви і до найвіддаленіших околиць — з'їли тут не один вагон домашньої ковбаси і не одну цистерну вин та коньяків випили. Люди з довколишніх сіл заздрили зорянцям: у них, мовляв, скрізь асфальт, у них житло, як у городян, з газом і гарячою водою, у них свої заводи, тепличний комбінат, техніки усілякої...

Було. Там — густо, у сусідів — пусто. Бо до сусідів делегацій і високопоставлених осіб не возили. Справді ж бо: не везти ж прем'єр-міністра в село, де багнюки по коліна!

І ось — на тобі: виявляють недовіру. З самісінького ранку почали з'їжджатися уповноважені. І не тільки вони. Прибуло високе начальство з області і з району, навіть відомий київський генерал Мартиросян завітав. Біля будинку правління стояли пікетувальники, проходжувалися міліціонери. У працівників Палацу культури, де мали засісти збори, вигляд був вельми серйозний і неприступний. Службові посвідчення кореспондентів «Голосу України» і Українського радіо дії «не возымели». Ідіть, сказали нам, до конторы й виписуйте перепустки. Воно й справді: хто тебе, чоловіче, знає, що ти за птиця? Можливо, ти й справді журналіст, а можливо, ти — пакистанський шпигун? Чи підкуплений ініціаторами зборів...

... Збори тривали з одинадцятої ранку до початку двадцятої вечора. З однією перервою після перших двох годин роботи. Наговорено, отже, було сім мішків вовни. І найбільше про те, що в «Зорі» вирішили створити корпорацію — об'єднання виробничих підрозділів, що стали юридичними особами. Чому ж люди проти цього? Ось як сказав сільський інженер Анатолій Гуз: ми не проти корпорації, ми за те, щоб вона була створена чистими руками. Щоб власниками стали ми всі, а не п'ятнадцять осіб на чолі з Плютинським. А то, вели мову інші оратори, окремі спритники поприватизовують все потихеньку, а основна маса залишиться ні з чим.

Людям пояснили: систему приватизації розробляє філіал інституту «Укрземпроект», уже й 18 мільйонів карбованців внесли торік як аванс... Але які тут обіцянки подіють, коли народ бачить, що діється в державі, як безсоромно її розтягують. Он і в «Зорі» за безцінь продали санаторій «Червона калина», кінно- спортивний комплекс... Ось і завод склотарний зупинили. Чи не тому, щоб знецінити його, а потім надати комусь можливість прихватизувати?..

А тут народові ще підкинули кілька «веселеньких» питань з пункту порядку денного «Різне». Про відведення землі для забудови («У нас її і так уже мало залишилося!»), про відокремлення від фірми деяких сіл («Все одно левова частка йде на центральну садибу!»), про те, що третина людей центрального селища не працює у колгоспі, що за рік прийнято на роботу лише 43 чоловіка, а звільнилося 302...

Загуло в залі, як у розтривоженому вулику, тут же відразу й пересварилися одне з одним. А коли головуючий сформулював запитання — «Хто за недовіру голові? Хто проти недовіри?», змучені люди взагалі втратили всяку орієнтацію. Чулося з ближніх рядів: «Людоньки, пускайте додому, бо голодна худоба у хліві...»

Голова залишився. А чи надовго залишиться колективна форма господарювання?

Сергій МЕЛЬНИЧУК.

Релігія

Чи є життя після смерті?

«Єдиний лиш крок між мною та смертю»

(Цар Давид)

Дивно, але люди готуються до будь-чого, окрім смерті. Всі ми женемо від себе цю страшну думку, але вона, смерть, нагадує про себе на кожному кроці. Завиванням сирени швидкої допомоги, хрестами на цвинтарях, стогоном хворих і немічних.

Ніхто не знає, що відбувається з людиною після її смерті. З царства мертвих жодний з людей не повернувся. Лише Ісус Христос, наш Бог і Творець, перемігши смерть, відповів на запитання: чи є життя після смерті? І дав нам, сущим на землі, Своє Слово — Святу Євангелію. Щоб кожний із сущих знав, що таке життя та смерть і як досягти вічного життя. В Біблії написано: «Людині належить одного разу померти, а потім — суд»; А в Євангелії від Іоана читаємо: «Бо ж так полюбив Бог світ, що віддав Сина свого єдинонародженого, щоб усякий віруючий в Нього не загинув, а мав життя вічне... Віруючий в Нього осуджений не буде, а невіруючий вже осуджений, бо не повірив в ім'я єдинонародженого Сина Божого...»

Ні наші добрі справи, ні релігійність, ні будь-що інше не може врятувати людину від суду Божого. І лише Ісус Христос несе порятунок. Він був засуджений за нас, прийняв кару за наші гріхи й помер за людство на Голгофському хресті.

Так що ж чекає на нас після смерті? Відповідь — у слові Божому: «Віруючий у Сина має життя вічне, а невіруючий у Сина не побачить життя, але гнів Божий перебуває на ньому». (Євангелія від Іоана, 3:36)

Якщо ви бажаєте більше дізнатися про вічне життя та Бога, ми надішлемо вам безплатно брошуру П. Урну «Шлях до вічного життя».

Надсилайте ваші листи за адресою: 293780, Львівська область, м. Трускавець, вул. Роксолани, 10. Християнська місія «Вістка миру», з позначкою на конверті «Відділ преси».

Зворотню адресу пишіть друкованими літерами.

Зверніть увагу

Вибори до місцевих Рад треба відкласти

Таким був лейтмотив виступів на зустрічі, організованій Асоціацією демократичних Рад народних депутатів України та демократичних блоків у Радах, яка відбулася у Київраді 14 березня. Головуючий — професор, голова Фонду підтримки самоврядування Ігор Бутко заявив: Ради ніколи не були органами державної влади, хоч це свого часу проголошувалося. Вони (Ради) повинні стати органами місцевого самоврядування, мати свій бюджет, муніципальну власність. Принцип розподілу влади на законодавчу, виконавчу та судову, записаний ще в Декларації про державний суверенітет України, не реалізовано. Були спроби законодавчого регулювання цих питань протягом 1990—92 років, але останній Закон про формування органів місцевого самоврядування від 3 лютого ц. р. став кроком до відновлення системи Рад, від якої так невдало намагалися відійти. Якщо обирати голів Рад всім населенням — загрожує небезпека створення регіональних князьків, які не будуть контролюватися Радами. Користуючись законодавчою неузгодженістю своїх повноважень, маючи мандат від усього населення, вони можуть стати загрозою унітарності України, її територіальної цілісності.

Сьогодні, крім застарілої Конституції, діяльність місцевих Рад регламентують ще три закони, які суперечать один одному, але діють одночасно. Якщо ми проголосили себе правовою державою, то треба послідовно йти до цього, а не будувати законодавство на піску. Спочатку треба прийняти нову Конституцію, і вже на її базі розробляти закони. У нас застосовується абсурдна практика, коли Верховна Рада приймає закони, а потім приводить у відповідність до них Конституцію.

Отже, спочатку Конституція, потім — закони про розмежування повноважень мера і Ради, про структуру Рад (вона має бути різною, а не однаковою і для сіл, і для області), нарешті кожне місто має прийняти загальним голосуванням свій статут. І вже потім можна вести мову про вибори до органів місцевого самоврядування.

Всі виступаючі дійшли висновку: вибори до місцевих Рад не можна проводити за існуючим законодавством і в такі строки. Треба їх відкласти хоча б до осені. Відредаговані пропозиції з зустрічі було направлено на ім'я Президента і до Верховної Ради.

Костянтин ПАРИШКУРА.

Особистості

Спочатку людиною, а потім чиновником

... Полковник міліції чекав на вулиці в домовленому місці машину. Та спізнювалася. Попрямував до телефонної будки, аби перетелефонувати. Кабіна виявилася зайнятою. Жінка, що знайшла собі тут притулок, раптом заплакала.

— Що з вами?

— Що-що, — прозвучало несподівано. — Рожаю я...

Бувалий правоохоронець, що від старшини дійшов до полковника, на хвилю розгубився. Але за мить уже набрав номер «швидкої».

Жінка стогнала від болю. Вмостивши її на лаві автобусної зупинки, високий чин зняв куртку, а за кілька хвилин в ній уже пищало крихітне створіння. Ані «швидкої», ані службового «уаза» не було. Кинувся зупиняти приватника.

...За три дні Володимиру Васильовичу зателефонували з пологового будинку: «Приїжджайте. Необхідно оформити деякі документи. Мати дитину покинула...»

Ось так начальник Ужгородського міськвідділу внутрішніх справ став «хрещеним» незнайомої дитини.

Це лише один незвичайний епізод з буднів сорокарічного Володимира Цанька. А скільки їх було за вісімнадцять літ міліцейської роботи. В органи він прийшов свідомо — продовжити справу батька, кадрового працівника міліції, котрий трагічно загинув. Сину тоді було 7 літ. Залишився на вихованні матері-вчительки. Її стараннями, мабуть, і склалася відданість загальноприйнятим цінностям.

«Я не належу до тієї чи іншої політичної течії. Я просто на боці правди проти брехні, на боці розуму проти абсурду, на боці справедливості проти несправедливості, на боці Закону проти беззаконня. Я за сьогоднішній і завтрашній нормальний день наших дітей», — так він каже.

Захоплюється живописом, класичним мистецтвом. Молодим міліціонерам часто цитує Дмитра Ровінського, котрий в середині минулого століття посідав пост Московського губернського прокурора. Виступаючи перед слідчими, він наголошував: «Будьмо насамперед людьми, а потім уже чиновниками».

Микола ГОРВАТ.

Ужгород.

Росія одна — кримських «синів» багато

Засідання двох політичних рад — «Русского общества Крыма», «Русской партии Севастополя» (остання напередодні президентських виборів на півострові вийшла із «Русской партии Крыма» і створила свою окрему організацію) — пройшло у Сімферополі. Прийнято ряд звернень до виборців Республіки Крим. Зокрема, не брати участі у виборах до ВР України, а також до ВР Криму за партійними списками. Виборцям рекомендовано відмовлятися на виборчих дільницях отримувати ці два бюлетені. Така позиція мотивується тим, що дані рухи півострова не вважають Крим територією України. Що ж до виборів кримського парламенту, то «Русское общество Крыма» і «Русская партия Севастополя» переконані: блок «Росія» сьогодні не той, котрий привів до влади Ю. Мєшкова. За словами голови «Русской партии Севастополя», депутата ВР Криму і Севастопольської міськради Олександра Круглова, до блоку «Росія» прийшли люди, які зраджують російські ідеї. У виборах до ВР Криму за мажоритарною системою виборцям рекомендується голосувати не за кандидатів блоку «Росія», а за людей, виходячи конкретно з рис їх особистостей.

Пісня маминого рушника

Її воскресила виставкою своїх творів в Українському домі родина Вересів із села Обуховичі Іванківського району, що на Київщині. Продовжуючи і розвиваючи традиції мистецтва давнього переборного ткацтва, однією із талановитих представниць якої була Марія Пособчук, мати Ганни Верес, майстрині по-сучасному осмислюють роль народної творчості у нашому житті. Колись такою красою були заповнені хати селян. Адже народне мистецтво — це ті ідеали, на яких завжди трималася духовність України. І ці рушники, покривала, скатерті, художні композиції Ганни, Валентини, Олени Вересів повинні прийти в наш побут, наповнити його змістом духовності, національної свідомості.

Щоб підвищувати авторитет держави

Сьогодні в Києві завершується нарада працівників консульських установ нашої держави за кордоном. Її проводить Міністерство закордонних справ України. Мета — підвищити професійний рівень українських консульських працівників, поліпшити обслуговування громадян, проаналізувати проблеми, що постають, віднайти шляхи їх розв'язання, опрацювати взаємодію з іншими установами і організаціями, які причетні до завдань консульської служби, і в такий спосіб сприяти справі піднесення авторитету України на міжнародній арені.

У нараді взяв участь міністр закордонних справ України А. Зленко. З доповіддю про стан роботи консульської служби України за кордоном та завдання щодо поліпшення її діяльності виступив заступник міністра закордонних справ України В. Ліпатов.

У цьому засіданні беруть участь працівники 38 консульських установ України за кордоном, представники міністерств і відомств нашої держави.

Кобзар — в оригіналі і перекладі

«Вихідець з низин громадянської піраміди, Шевченко сягнув вершин світового генія», — ці зворушливі слова про Тараса сказала перекладачка української літератури болгарка Пенка Кинева. Разом з нею на прийом, влаштований посольством нашої країни в Софії з нагоди 180-ї річниці з дня народження Шевченка, прийшли поет Димитр Методієв, у перекладі якого «Кобзар» вийшов 30-тисячним тиражем, поет Любомир Левчев, діячі культури та мистецтва Болгарії, дипломати, місцеві та іноземні журналісти. Про вплив українського апостола свободи на творчість болгарських поетів Каравелова, Ботева та інших присутнім розповів перший секретар посольства кандидат філологічних наук Віталій Москаленко. Вірші Шевченка в оригіналі читав викладач української мови в Софійському університеті Іван Стоянов, а у власному перекладі — Димитр Методієв. «Шевченко — це енергійний клубок української нації», — йдеться в черговому числі бюлетеня «Україна», який посольство приурочило світлим роковинам.

«Шевченкова річниця ще більше зблизила Україну та Болгарію», — сказала мені Пенка Кинева. До речі, з її ініціативи Спілка болгарських перекладачів подарувала українським письменникам медикаменти на суму майже 500 доларів. Нині пані Кинева має намір з допомогою наших дипломатів перекласти болгарською мовою «Історію України» Грушевського, кілька творів сучасних українських письменників.

Візити

База є — потрібна справа

Учора до Праги з офіційним візитом відбув міністр закордонних справ України Анатолій Зленко. Сучасні українсько-чеські відносини поки що мають коротку історію. Адже Чеська Республіка з'явилася на карті Європи лише 1 січня минулого року. Хоча, за словами її посла в Україні Павела Маші, з яким зустрівся напередодні візиту кореспондент телерадіоагентства «Новини» Андрій Чирва, за короткий період двосторонні відносини зроблено вже чимало.

Зростає товарообіг, розвиваються політичні контакти. Зокрема, сторони вже обмінялися візитами глав парламентів. Під час форуму, який організовував Фонд Бартельсмана, відбулася зустріч Президента України Л. Кравчука з прем'єр-міністром Чехії В. Клаусом. У вересні 1993 року в Празі пройшли чергові консультації на рівні перших заступників глав зовнішньополітичних відомств двох країн.

Під час нинішнього візиту А. Зленка заплановано підписати низку документів. Це — угоди про торговельно-економічні зв'язки та науково-технічне співробітництво, взаємний захист інвестицій. Буде також парафовано Договір про дружні відносини і співробітництво між Україною та Чехією.

На думку П. Маші, ці важливі документи сприятимуть створенню міцної і дієздатної правової бази для розвитку взаємовигідних контактів між двома країнами.

Звичайно, Україну, як і Чехію, також хвилюють питання, пов'язані з ситуацією на Балканах, санкціями ООН стосовно Союзної Республіки Югославії. Щодо останнього, то тут наші позиції схожі. Міжнародне співтовариство має продумати, як відшкодувати ті збитки, яких зазнають обидві держави через дотримання ембарго.

Ізраїльський калейдоскоп

Головний рабин зустрівся з Ф. Кастро

Уперше на Кубі побувала високопоставлена особа з Ізраїлю. За особистим розпорядженням Ф. Кастро, на Острів Свободи допустили головного рабина Ізраїлю І. Лау. Під час зустрічі з Кастро Лау звернувся до нього з проханням дозволити кубинським євреям (а їх близько 1000) вільний виїзд, якщо вони того забажають.

Хоча формально візит Лау не був пов'язаний з міждержавними відносинами, зацікавленість в ньому кубинського лідера засвідчує зміни в його зовнішній політиці.

Кубинський представник, який просив, щоб його ім'я не повідомляли в пресі, сказав у інтерв'ю ізраїльській газеті «Едіот ахронот», що після початку мирних переговорів Ізраїлю з палестинцями не залишилося жодних суперечностей між Ізраїлем і Кубою, тому він у принципі не бачить перешкод для встановлення дипломатичних відносин між двома країнами.

На принциповій основі

Намібія встановила дипломатичні відносини з Ізраїлем після підписання у вересні 1993 року першої принципової угоди про врегулювання палестинської проблеми.

Як живуть нові репатріанти

Організація «Тацпіт» провела дослідження соціального становища нових репатріантів. Результати опитування засвідчили таке: працевлаштовані 80 відсотків, з них за фахом чи близько до фаху — 24 відсотки на постійній роботі і 22 відсотки — на тимчасовій, у 32 відсотків сімей — по двоє й у 6 відсотків — більш як по двоє працюючих. Кредитні банківські картки, що їх видають лише тим, у кого є вклади, мають 36 відсотків репатріантів і вони сплачують грошові кредитні зобов'язання акуратніше, ніж пересічний ізраїльтянин. Придбали власні квартири — 42, виїздили за кордон бодай раз — 25000 нових репатріантів, в тому числі в туристичні поїздки до США й Західної Європи. Автомашини є у 60 відсотків, причому більше автомашин у тих, хто живе віддалік центру країни.

За матеріалами прес-центру Посольства Ізраїлю в Україні.

Справи кримінальні

Кому це вигідно?

Пізно ввечері 10 березня на подвір'ї власного будинку було вбито заступника Голови Ради Міністрів Республіки Таджикистан Моеншо Назаршоєва. Вбивство вчинено двома невідомими особами, які належать до однієї з опозиційних груп. Мотиви злочину точно поки що не відомі.

Висловлюють версію, що це було зроблено з тим, аби ще більше дестабілізувати ситуацію в країні, й без того знекровлену громадянською війною. Не виключено, що однією з цілей убивць був намір зірвати переговори, що мали розпочатися в Москві між представниками опозиції і офіційного Душанбе. Ведеться розшук злочинців, які сховалися в одному з приміських районів.

Спостерігачі припускають, що у відповідь на терор нинішні таджицькі власті можуть діяти жорсткіше по відношенню до опозиціонерів, винних, як вважає прокуратура республіки, у вчиненні державних злочинів. А саме — у спробі насильницького захоплення влади ісламськими демократами. В усі нові незалежні держави та Інтерпол надіслано прохання допомогти в затриманні й видачі злочинців.

Юрій КУШКО.

Душанбе.

P. S. Як стало відомо, за підозрою у вбивстві М.Назаршоєва затримано двох чоловіків. Представники Міністерства внутрішніх справ і Міністерства безпеки Таджикистану заявили, що поки що вживають оперативно-розшукових заходів, інформація на цю тему не підлягає розголошенню.

Арбітражним судом м. Києва порушені справи про банкрутство:

1. Малого підприємства «Стелбіс» (адреса: м. Київ, 252601, бул. Дружби народів, 28) р/р 1609454 в Старокиївському відділенні Акціонерно-інвестиційного банку м. Києва.
2. Фірми «Інтермода Дизайн» (адреса: м. Київ, 252112, вул. Танкова, 4) р/р 468672 в Київській обласній дирекції Укрсоцбанку м. Києва.
3. Фірми «Епос» (адреса: м. Київ, 252021, вул. Р. Люксембург, 16 а) р/р 161610/ 200609701 в філії АБ «Ажіо» м. Києва.
4. Асоціації «Екологія та людина» (адреса: м. Київ, 252001, вул. Хрещатик,2) р/р 609052 в Промінвестбанку України.

КАБ «ДЕМАРК»

Інформація про другий випуск акцій комерційного акціонерного банку «ДЕМАРК»

Комерційний акціонерний банк «Демарк» зареєстрований Національним банком України 10.07.1992 р., реєстраційний № 122.

Статутний фонд 4044380 тис. крб. сформований за рахунок випуску 404438 шт. простих іменних акцій номінальною вартістю 10000 крб. кожна. На момент прийняття рішення про другий випуск акцій Статутний фонд сплачено сповна.

КАБ «Демарк» одержав ліцензію Національного банку України на проведення операцій з іноземною валютою, відкрито кореспондентські рахунки в Росії, Білорусі, Киргизстані, Казахстані та Молдові.

КАБ «Демарк» має дозвіл Міністерства фінансів України на здійснення діяльності з випуску та обігу цінних паперів та ліцензію Фонду державного майна на здійснення посередницької діяльності під час приватизації майна державних підприємств.

КАБ «Демарк» є членом Асоціації комерційних та кооперативних банків України та членом Асоціації торговців цінними паперами.

Простроченої заборгованості кредиторам і за платежами до бюджету банк не має.

З метою залучення додаткових фінансових ресурсів для розширення можливостей банку у наданні банківських послуг, зростання мережі філій банку загальними зборами акціонерів (протокол № 16 від 04.02.1994 р.) прийнято рішення про збільшення статутного фонду до 10 мільярдів карбованців шляхом емісії простих іменних акцій другого випуску в кількості 595562 шт. на загальну суму 5955620 тис. крб. номінальною вартістю 10000 крб.

Емісія другого випуску буде проводитись серії 02-94 під номерами 000001—595562.

Власники простих іменних акцій мають право на участь в управлінні банком та на отримання дивідендів від його діяльності.

Акції сплачуються в карбованцях, іноземній валюті або шляхом передання майна та майнових прав.

Акціонерам КАБ «Демарк» акції продають без обмежень і за номіналом, іншим покупцям — за курсовою вартістю. Мінімальний пакет акцій для придбання юридичною особою, яка не є акціонером банку, встановлено у розмірі 5000 шт. на загальну суму 50 млн. крб., фізичною особою — 100 шт. на загальну суму 1 млн. крб.

Фізичні особи сплачують повну вартість акцій за курсом на момент придбання. При собі потрібно мати паспорт.

Передплата акцій юридичними особами передбачає повне внесення вартості акцій до закінчення строку передплати. У разі неповної сплати вартості акцій у встановлений строк сертифікат (свідоцтво) видають на фактично сплачену кількість акцій за умови сплати вартості мінімального пакету акцій. Для придбання акцій юридичними особами треба подати, згідно з вимогами Національного банку України, баланс та аудиторську довідку про джерела формування коштів, спрямованих на придбання акцій.

Власники простих іменних акцій КАБ «Демарк» мають право продавати, передавати, заповідати, заставляти акції самостійно з обов'язковою реєстрацією зміни власника в книзі реєстрації. Без такої реєстрації угода купівлі-продажу акцій банку не набуває чинності.

Розміщення акцій другого випуску здійснюватиметься банком та його філією з 1 березня по 29 липня 1994 року за адресами:

250017, м. Чернігів, вул. Щорса, 23, тел. 4-43-39, факс 4-44-21, 4-10-45, телекс 192010, телетайп 192202 ДЕМАРК.

250023, м. Чернігів, вул. Щорса, 66, тел. 14-24-57, факс 4-73-87.

Репліка

ХТО Ж ДЕЗИНФОРМАТОР?

Багато видань України останнім часом опублікували статтю Юрія Попова (Стрижака), депутата Київської міської Ради, яка має заголовок «Хто злодії?»

Нічого не скажеш, цікавий матеріал. Чоловік написав зрозуміло кожному річ. Шкода тільки, що він не завжди володіє темою, яку вирішив популяризувати в народі.

Мені, гуманітарієві, важко піддавати аналізові міркування депутата міськради щодо окремих деталей пограбування України. Схиляюся до думки, що в кількох випадках, змальованих п.Юрієм, він ходить близько біля істини. Але уривок з його твору, що стосується газети «Голос України», мене неприємно вразив. Спочатку автор називає «Голос України» центральною газетою, а далі пише таке: «До 1991 року центральною масовою газетою була «Правда Украины» з одним редактором та двома його заступниками. І одна машина на трьох. У редакції «Голосу України» — один редактор, 6 (!) заступників і в кожного — по машині (і це не «Волги»). Влітку 1993 року всі ці сім дуже стомлених начальників разом зі своїми сім'ями провели відпустки в найкращих будинках відпочинку Криму. І не заплатили при цьому ні копійки!»

Тут помилка на помилці. «Голос України» є газетою Верховної Ради України. Газета «Правда Украины» і до 1991 року не була центральною. Це була російськомовна республіканська газета, орган ЦК КП України. Головною ж газетою УРСР вважалася її українська посестра «Радянська Україна». В усіх виданнях і справді було по одному редактору і по два заступники — оце чи не єдина правда, яку повідомив читачам Ю.Попов (Стрижак). Машин же було дві, але не на трьох, як пише непоінформований автор, а так: одна — для редактора, друга — для колективу редакції.

Тепер щодо кадрів «Голосу України». Заступників у нашого головного редактора п'ять (а не шість). Чому саме стільки? Та тому, що «Голос України» видається двома мовами і має чотири додатки різними мовами народів України. До того ж, на відміну від колишніх компартійних видань, які мали один клопіт — витримувати відповідну політичну лінію, а про їхні господарські справи турбувалися в ЦК і видавництвах, «Голос України» сам займається постачанням, має цех комп'ютерного набору, бухгалтерію та інші необхідні служби. Одним словом, це велике господарство, яке некоректно порівнювати з тим, як жили газети раніше.

Неправда й те, що в кожного із заступників по машині. Правильніше було б сказати так: за кожним із заступників закріплено по машині (ці авто обслуговують колектив редакції, а відповідають за них заступники редактора). Репліка у дужках — (і це не «Волги») — підказує читачеві, що це принаймні «Мерседеси» чи якісь інші імпортні марки, яким «Волги» у підметки не годяться. Насправді ж у редакції звичайні «жигулята», яким далеко до «Волг».

Щодо відпочинку керівників редакції в Криму, то й тут усе переплутано. Я теж начальник — за термінологією Попова (Стрижака), проте торік ні з сім'єю, ні без неї, ні в Криму, ні поза його межами за кошти редакції путівки не купував. Отже, не всі керівники редакції їздили до Криму. Проте гадаю, що ті, котрі дістали можливість там підлікуватися та відпочити (а таку можливість мали усі працівники редакції від прибиральниці до головного редактора, в тому числі і з дітьми до 16 років), кримінального злочину перед Україною теж не вчинили. Адже для цього було використано не кошти бюджету, а частину надходжень від рекламної діяльності. До речі, посадовий оклад заступника головного редактора «Голосу України» вельми скромний і аж ніяк не більший від окладу спецкора будь-якої іншої масової столичної газети.

Дивне враження справляє ось така неповага до журналістів «Голосу України». Можливо, п.Юрію полегшало б на душі, якби працівники нашої газети всюди ходили пішки, а «відпочивали» на турецьких галерах?

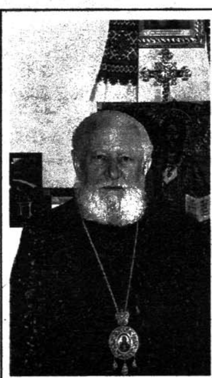
Ось таких маємо в Україні дезінформаторів.

Борис СИДОРЕНКО.

БОГ НЕ ПОТРЕБУЄ ПЕРЕКЛАДАЧІВ З УКРАЇНСЬКОЇ

«...І з'явилися їм язики поділені, немов би огненні, та й на кожному з них по одному осів. Усі ж вони сповнилися Духом Святим і почали говорити іншими мовами, як їм проповідати давав».

Дії святих Апостолів. (II, 3, 4.)

... Переповнена церква в одному з подільських містечок. Священик після Служби Божої звертається до парафіян з проповіддю. Звертається російською, хоч виразний український акцент видає національність молодого отця з головою. «Не слухайте автокефалів, Українська церква — від сатани. Українська мова неблагодатна для Бога...» Бабусі-півчі слухняно кивають головами. Співають вони «благодатною», але навряд чи все розуміють у тому співі: поза церквою всі розмовляють «сатанинською».

... Недавно проповідник на майдані Незалежності повчав перехожих: «Православна церква — вигадка попів. Бог визнає лише Єдину Вселенську Церкву...»

В обох прикладах посилалися на найвищий авторитет — Божий. **Невже й справді боротьба за відродження та зміцнення національної церкви суперечить Волі Творця, у якого немає «ні елліна, ні іудея»?** З такого запитання почалася наша розмова з Патріархом Київським та всієї України Української автокефальної православної церкви Димитрієм (Яремою), відомим церковним «сепаратистом». Ще будучи настоятелем Петропавлівського храму у Львові, отець Володимир Ярема перший — у серпні 1989 року — оголосив про вихід своєї парафії з-під юрисдикції РПЦ. Такий крок, до речі, дорого коштував бунтівному священику, адже нинішній палкий «поборник» незалежного українського православ'я Філарет у ті часи послав з амвону Володимирського собору анафему на голови «сепаратистів».

— Заперечення національного моменту в житті Церкви в ім'я її універсальності походить не від Господа Бога, а від людей. Людей, які не дуже добре знають або неправильно трактують Святе Письмо. Згідно з самою Волею Божою, після Вавилонської вежі, всесвітність Церкви поєднується з народністю, національністю її членів: а мовний дар благодаттю Святого Духа апостолам ОСВЯТИВ МОВИ НАРОДІВ. Священик, котрий проповідує нісенітниці про сатанинське походження будь-якої мови, просто виконує політичне замовлення, адже він не може не знати, що неблагодатної мови для Бога не існує. Почнемо від Божих заповідей. Христос учив: «Люби свого ближнього, як самого себе». Отож, ми маємо також любити себе і цінувати все те, що Господь дав людині, — безсмертну душу, розум, волю, мову, талан.

У Синайському Декалозі четверта заповідь підкреслює: «Щоб довгі були твої дні, і щоб було тобі добре на землі, яку Господь, Бог твій, дав тобі». Земля як Божий дар заслуговує на любов, тим більше батьківська земля — Батьківщина.

Виступи духовних осіб проти намагання людей відновити своє рідне й святе не свідчать про їхнє розуміння Божих Заповідей і Божої Правди. Гріх не в тому, що ми обстоюємо національні традиції. Ми просто зобов'язані любити після Бога і наших батьків, і нашу землю, любити рідну мову, бо вона від Бога, і саме нею ми не повинні «соромитися» звертатися з молитвою до Творця. Інакше ми знецінюємо те, що нам дарував Господь, і стаємо неповновартними людьми. Саме тоді ми грішимо.

Сатана недаремно намагається збити наш народ із споконвічного українського шляху, відірвати людей від землі, позбавити тих підвалин, на яких людина зростає тілом і духом. Такий фундамент — це природний і Божий порядок. Космополіт — ідеал нинішніх численних проповідників на вулицях Києва — це людина, відірвана від Божого фундаменту.

— Згадаймо сина нашого славного академіка Вернадського: в Америці він уже насміхався з любові батька до рідної землі... Мабуть, з дитинства не відчував під ногами того фундаменту. А яке було Ваше дитинство, святіший Владико?

— Воно минало в убогому селі, де люди мали дуже мало землі і тому ще більше її любили. Любили свої злиденні хатки, все, що було в них, наче частку власного життя. Я ніколи не забуду малу сусідську дівчинку, яка, миючи лавку у Велику суботу, примовляла до неї: «Лавочко моя, чи ти знаєш, що завтра Великдень?» Божа ласка поселилася під убогою стріхою й ущасливила всіх, хто жив у цій хаті.

Чому нині так багато людей зацікавилися краєзнавством, фольклором? Модно? Ні, гадаю, у нас пробуджується любов до рідної землі, свого народу. Та любов — не націоналізм, яким лякають і з трибун, і з амвонів ворожих до України парламентів і церков. Патріотизм облагороджує людину, вона не чинитиме зла іншому. Через любов до свого рідного ми йдемо вище — до любові до Творця. То сатана хотів зробити з людей тварин, які орали б для чужих у єгипетській неволі, а Господь Бог таки провадив народ до його рідної землі.

— Повернімося до теми церковного сепаратизму. Ви сказали, що національні особливості в релігійному житті народів не заперечують вселенського характеру Церкви Христової. Проте в історії православного Сходу, після доби Вселенських соборів, знайдеться багато прикладів порушення заповіту апостольського: «говорити про великі діла Божі мовою кожного народу». Згадаймо, Ваша Святість, Константинопольський Собор 1872 року. Тоді національний чинник у житті Церкви проголосили свого роду єрессю. На постанову цього собору, як відомо, тепер посилаються противники УАПЦ.

— До речі, посилаються ті, хто сам належить до панівної в тій чи тій з визнаних автокефальних церков національності. Але я вже казав, що національний чинник у Церкві — «єресь» не для Бога, а людей. Людей, які всупереч Волі Божій використовують Церкву Христову у власних цілях — політичних, асиміляційних, матеріальних.

— Саме через Церкву світська влада пропагувала еллінізацію, латинізацію, румунізацію, русифікацію...

— То правда. Тому чим більше чужинецька ієрархія використовувала Церкву в різних мирських цілях, в тому числі й для денаціоналізації своєї пастви, тим сильніше зростали течії церковного сепаратизму. Довго виборювали свою незалежність болгарська, Сербська, Румунська церкви. Нині йде цим шляхом і наша Українська автокефальна православна церква. Та сама історія засвідчує: мотивами народів у боротьбі за незалежність від церкви з чужою ієрархією і мовою є не тільки престиж народу, що здобув державність, а й бажання визволитися від панування чужого духу, створити добрі умови для розвитку духовних якостей у церковно-релігійному житті власного народу.

— Святіший Владико, на початку року в проповіді перед вірними Ви сказали, що цей рік християни мають провести в посилених молитвах. Чому в посилених? Чим вирізняється цей рік?

— Пригадайте слова Господа Ісуса Христа, які він вимовив до апостолів у Гефсиманії, у найтяжчі хвилини свого життя на нашій планеті: «Пильнуйте й моліться, щоб не впасти на спробу, — бадьорий-бо дух, але немічне тіло». Нинішній рік — також не з легких. Економіка дійшла краху. Люди шукають причини лиха не там, де воно є, а зовсім в іншому — в незалежності. Народ захитався у вірі в Бога і в самостійність України. Отож молитися нам треба, щоб сам Господь взяв під опіку нашу страдденну землю, щоб зміцніла наша Віра, щоб «порозбігалися вороги-грішники від Лиця Божого, а праведники хай звеселяться».

Молитися треба цілий рік, бо в ньому вирішується доля нашої самостійності, бо перед виборами ліві і праві об'єднуються, щоб знову нищити дух народу. Бог не допустив цього в 30-тих роках, благаймо, щоб і нині послав нам мудрості й сили. Пригадаймо собі, як князь Володимир Мономах, навчаючи своїх синів, на в'язці лозин показав їм силу єдності. Одного завжди легко можна зламати. Усіх разом — не вдасться. Так і молитви єднатимуть нас. Коли їх з української землі мільйони підноситимуться до небес, то хіба Господь не змилується над нами, хіба не прийме мільйонноголосе благання? Складімо ж могутній потік наших щирих молитов, хай підносяться вони до Бога. Нехай радіють наші душі в Господі і небо зрадіє, що народ український не піддається сатані й зневірі, що звертається до Творця хоча б з такими словами: «Спасителю світу! Спаси й охорони Україну!». Амінь!

Розмову вела Людмила КОХАНЕЦЬ.

Спорт

Кікбоксинг

Господарі були сильнішими

Цікаві кікбоксерські поєдинки пройшли на рингу спорткомплексу Харківського політехнічного інституту. 27-річний харків'янин Олександр Басарт (62,5 кг) у 12-раундовому поєдинку за звання абсолютного чемпіона світу зустрівся з улюбленцем принца Таїланду, шестиразовим переможцем чемпіонатів своєї країни Анві Сектом Банлутном.

Завершився бій досить несподівано. У шостому раунді, продемонструвавши чудову техніку, таїландець нокаутував харків'янина... ударом коліна і, природно, був дискваліфікований. Пояс чемпіона світу вручили Басарту. Гість із Таїланду з сумом заявив, що лише недостатнє знання наших правил примусило його їх порушити.

— Виграватиу лідерів тайського боксу надзвичайно важко, — сказав віце-президент Всеєвразійської федерації кікбоксингу Андрій Чистов. — Адже вони посідають провідні позиції в світі.

Подивитись на цю сутичку до Харкова прибули президент WAKO Елліо Фальцоні з Італії, авторитетні фахівці кікбоксингу з Німеччини, Китаю, Таїланду.

Ще один український кікбоксер, 18-річний чемпіон країни, суперважковаговик Руслан Жовтобрюх, також упорався зі своїм завданням відмінно. В одинадцятираундовому бою він узяв гору над дуже досвідченим чемпіоном Німеччини, 26-річним Хубертом Нюмері.

***

Національна збірна України з футболу програла в Хайфі товариський матч національній команді Ізраїлю — 0:1. Поєдинок олімпійських збірних завершився внічию — 0:0.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України.
Видавець — Президія Верховної Ради України.
252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Перший заст. головного редактора А. ГОРЛОВ.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (в.о. заст. головного редактора), І. ГРУШКО, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, С. ПРАВДЕНКО (головний редактор), Б. СИДОРЕНКО (заст. головного редактора), А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

♦ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
♦ Рукописів не повертаємо.
♦ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

♦ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець. ♦ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій. ♦ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 315515.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 Зам. 0311049.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КП № 1 від 18.09.1990 р.

Газету набрано і зверстано в комп'ютерному центрі «Голосу України».